

MD-2005 mun.Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 20 45 81; Fax 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

14.02.2018 Nr. 01/01-728

Cancelaria de Stat

La nr. _____ din _____

┌
Cu privire la procesul de implementare a
Strategiei de alimentare cu apă și sanitație
(2014-2028)

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului prezintă raportul pentru anul 2017 privind procesul de implementare a Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.199 din 20 martie 2014, în vederea executării acestei hotărâri și a prevederilor Capitolului IX al Strategiei.

Cu referire la prevederile Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (SAAS)

În vederea respectării angajamentelor privind armonizarea legislației naționale la legislația comunitară în conformitate cu Acordul de Asociere, pe parcursul anului 2017 au continuat acțiunile de întărire a cadrului legal și a capacităților instituționale în domeniul alimentării cu apă și sanitație.

Un pas important spre instituirea managementului integrat al resursei de apă a fost aprobarea Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Nistru, Hotărârea Guvernului nr. 814 din 17 octombrie 2017, care are scopul de a asigura protecția și îmbunătățirea stării resurselor de apă de suprafață și subterane și gestionarea durabilă a resurselor de apă în cadrul districtului bazinului hidrografic Nistru, prin coordonarea diferitor cerințe de apă pentru menținerea echilibrului economico-social și distribuirea ei adecvată între diverse sectoare.

În proces de promovare este și Planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea-Prut și Marea Neagră, care prezintă punctul de plecare pentru măsurile de management din toate ramurile economiei, măsurile de gospodărire a apelor la nivel de bazin și evidențiază factorii majori care influențează gospodărirea apei într-un bazin hidrografic.

În baza Acordului dintre Ministerul Mediului și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (SDC) și Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) semnat la 13 mai 2016, continuă implementarea proiectului „Consolidarea cadrului

instituțional în sectorul alimentării cu apă și sanitație din Republica Moldova”, care are ca scop îmbunătățirea bazelor instituționale în Republica Moldova pentru o mai bună administrare a sectorului și pentru investiții mai eficiente în servicii durabile de aprovizionare cu apă și sanitație.

Pe parcursul perioadei de raportare, pentru cele 3 componente ale proiectului - 1) Alimentare cu apă și sanitație, 2) Managementul integrat al resurselor de apă, 3) Sistem informațional al resurselor de apă, au fost angajați și activează consultanți cu sarcini bine stabilite precum și sunt în proces de desfășurare licitațiile pentru selectarea altor consultanți pentru sarcini identificate prioritare pentru sector.

A fost lansat Programul de granturi pentru ONG-uri, care activează în domeniul mediului, evaluate conceptele de proiecte și proiectele propriu zise, urmează anunțarea rezultatelor și demararea implementării proiectelor.

Pe parcursul anului 2017 a continuat implementarea proiectului „Armonizarea legislației naționale cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane”, susținut de Agenția Cehă de Dezvoltare, care are ca scop de bază evaluarea situației în domeniul colectării și epurării apelor uzate urbane, delimitarea aglomerărilor și zonelor sensibile în conformitate cu cerințele Directivei. Întru atingerea acestor scopuri, experții cehi implicați în realizarea proiectului au efectuat 2 vizite de lucru în teritoriu, în cadrul cărora au fost examinate localitățile mai mari de 10 mii locuitori, cu o evaluare prealabilă a infrastructurii. În cadrul aceluiași proiect, la 8 decembrie 2017 a fost organizat Atelier de lucru pentru inspectorii de mediu din teritoriu și operatorii care prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare. Subiectele de bază abordate în cadrul atelierului au fost referitor la cerințele generale ale Directivei 91/271/CEE a Consiliului din 21 mai 1991 privind tratarea apelor urbane reziduale, principii generale referitor la proiectarea stațiilor de epurare a apelor uzate și controlul operării.

La sfârșitul anului 2017 ministerul a inițiat procedura de modificare a Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisurări de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013. Această necesitate a fost identificată urmare a discuțiilor în cadrul ședințelor de lucru cu participarea agenților economici și operatorilor de apă-canal, axate pe problemele legate de tariful diferențiat la deversarea apelor uzate în rețeaua de canalizare și valorile limită de încărcare cu poluanți a apelor uzate.

Ministerul monitorizează și coordonează implementarea Dialogului național privind politica (DNP) în domeniul gestionării integrate a resurselor de apă. La 11 aprilie s-a desfășurat ședința de nivel înalt a Comitetului Coordonator al Dialogului național privind politica în domeniul gestionării integrate a resurselor de apă, în cadrul căreia s-au discutat provocările cu care se confruntă Republica Moldova în armonizarea politicii în domeniul apei cu directivele relevante ale Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile Acordului de Asociere semnat în anul 2014, intrat în

vigoare în iulie 2016. Reieșind din prioritățile Republicii Moldova, reprezentanții Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE ONU), Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Austriei și Franței au prezentat planurile pentru implementarea proiectului comun „Inițiativa pentru Apă a Uniunii Europene Plus” pentru țările Parteneriatului Estic, care urmează a fi implementat până în anul 2020. În cadrul ședinței au fost puse în discuție schimbările pozitive legislative și instituționale în sectorul apelor, în particular aprobarea Programului național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025, care își propune să susțină implementarea Agendei 2030, precum și necesitatea îmbunătățirii sistemului economic de reglementare pentru sectorul alimentare cu apă și sanitație, elaborarea și implementarea Planurilor de gestionare a bazinelor râurilor și armonizarea acestora în context transfrontalier, aspecte privind eliberarea autorizațiilor și efectuarea controlului activității utilizatorilor de apă.

Proiectul EUWI+ lansat în anul 2016, are drept scop abordarea provocărilor existente atât în dezvoltarea cât și în realizarea gestionării eficiente a resurselor de apă.

Proiectul EUWI+ își propune a oferi asistență țărilor în atingerea a 3 rezultate generale:

- Rezultatul 1: Cadrul legal și de reglementare îmbunătățit în conformitate cu prevederile Directivei-cadru a UE privind apa, principiul de management integrat al resurselor de apă și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- Rezultatul 2: Planuri de gestionare a bazinelor hidrografice puse în aplicare în conformitate cu principiile UE. Monitoring îmbunătățit;
- Rezultatul 3: Lecții învățate colectate, partajate și comunicate părților interesate.

În scopul dezvoltării sectorului de alimentare cu apă și sanitație, crearea cadrului necesar pentru asigurarea graduală a accesului populației la apă sigură și sanitație adecvată pentru localitățile Republicii Moldova, ministerul cu susținerea Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare (prin intermediul proiectului ApaSan) a elaborat Fișa de proiect pentru elaborarea Planului de alimentare cu apă și sanitație (PAAS) pentru întreg teritoriul țării. Ministerul a realizat mai multe acțiuni pentru identificarea surselor financiare întru realizarea PAAS în conlucrare cu Cancelaria de Stat și Ministerul Finanțelor.

Pe parcursul anului 2017 de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale au fost elaborate mai multe documente ce țin de domeniul de competență în supravegherea alimentării cu apă potabilă și sanitație:

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 51 din 24 ianuarie 2017 privind realizarea Hotărârii Guvernului nr. 1063 din 16 septembrie 2016 cu privire la

aprobarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025;

- Ordinul Ministerului Sănătății nr. 350 din 05 mai 2017 cu privire la punerea în aplicare a Hotărîrii Guvernului nr. 1466 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind sistemele mici de alimentare cu apă;

- Ghidul Național privind planurile de siguranță a apei pentru sistemele de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Ministerului Mediului nr.609/65 din 21 iulie 2017;

- Ordinul nr. 668 din 21 august 2017 cu privire la aprobarea chestionarului stării sanitare a localităților, care evaluează și starea sanitară a sistemelor de alimentare cu apă potabilă și de sanitație;

- Dispoziția Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nr. 660/d din 16 octombrie 2017 cu privire la evaluarea stării sanitare a sistemelor de alimentare cu apă potabilă ale Instituțiilor Medico-Sanitare Publice (IMSP) prin care s-au evaluat condițiile sanitare a apeductelor și surselor ce livrează apă în aceste instituții, inclusiv calitatea apei potabile;

- Ghidul privind opțiunile pentru sanitație pentru instituțiile pentru copii, aprobat la ședința Consiliului științific al CNSP din 28 decembrie 2017.

-

Cu suportul Băncii Mondiale și al Proiectului ApaSan în Republica Moldova a fost elaborat „Studiul diagnostic privind alimentarea cu apă și sanitație în mediul rural din Republica Moldova”. Obiectivul general al Studiului îl reprezintă furnizarea datele cu privire la apă și sanitație în mediul rural și astfel, de a contribui la o mai bună cunoaștere și înțelegere a situației actuale, având în vedere perspectiva gospodăriilor și operatorilor sistemelor mici de alimentare cu apă și sanitație. Obiectivele specifice au fost împărțite în 3 domenii după cum urmează: evaluarea satisfacției, percepțiilor și nevoilor gospodăriilor rurale cu privire la alimentarea cu apă și sanitație; evaluarea performanței și sustenabilității operatorilor mici de sisteme de alimentare cu apă și sanitație; evaluarea eficacității investițiilor în infrastructura de sanitație. Ședința finală de prezentare a rezultatelor a avut loc pe 3 mai 2017, în cadrul căreia au participat reprezentanții autorităților implicate, precum și experți din partea Băncii Mondiale. În cadrul Studiului au participat 50 autorități publice locale, 49 operatori care prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare și 1500 gospodării casnice, selectate în mod aliatoriu.

Momentele principale scoase în evidență urmare a realizării Studiului:

- probleme asociate cu resursele de apă în localitățile studiate țin de calitatea și cantitatea acestora;

- inițiativele prioritare care necesită a fi întreprinse pentru a îmbunătăți situația privind alimentarea cu apă și sanitație vizează, în primul rînd: extinderea sau modernizarea sistemului de alimentare cu apă existent, monitorizarea consumului de apă și de detectare a pierderilor, asistență tehnică; tratarea apei;

- problemă majoră legată de infrastructură și acces la servicii publice în mediu rural – lipsa sistemului de canalizare;
- doar jumătate din operatorii chestionați dispun de un registru al activelor – locația, vechimea, funcționalitatea, valoarea și specificațiile activului;
- principala sursă de extragere a apei o reprezintă sondele arteziene;
- în cazul delegării serviciului, majoritatea operatorilor își doresc o implicare directă cu statut de reprezentant local.

Studiul face parte din proiectul regional, condus de Programul Apei Dunării al Băncii Mondiale, care s-a desfășurat în Albania, Bosnia și Herțegovina, Croația, Kosovo, Moldova, România și Ucraina.

Proiectul ApaSan în parteneriat cu Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) au lansat „Serviciul suport al operatorilor mici de alimentare cu apă și sanitație” (SOMAS). Obiectivele specifice ale serviciului:

- Elaborarea, stabilirea și dezvoltarea unui mecanism de asistență complex pentru APL și operatorii din mediu rural;
- Consolidarea capacităților instituționale, administrative, financiare, economice ale APL și operatorilor din mediu rural;
- Identificarea problemelor și impedimentelor în activitatea APL și operatorilor din mediu rural, în vederea înaintării unor măsuri concrete de ordin legislativ/normativ, metodologic, informativ;
- Crearea și menținerea unei platforme permanente de comunicare, schimb de informație și experiență.

Beneficiarii cheie a Serviciului:

- APL nivel I (primari, consilieri, contabili, ingineri funciari);
- Operatori mici (mediu rural);
- Personalul tehnic și administrativ al operatorilor mici;
- Beneficiari indirecti: consumatori de apă și sanitație.

Domeniile de prestare a serviciului:

- Cadrul legal și aspecte juridice;
- Organizarea și administrarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare;
- Finanțarea, atragerea de investiții și fundamentarea economică;
- Analiza și diagnosticul sistemului de alimentare cu apă;
- Tariful (cu implicații de ordin financiar, managerial, tehnic și de luare a deciziei):
- Relația APL - operator;
- Relația APL - consumator;
- Relația operator – consumator;
- Asigurarea și monitorizarea calității apei;
- Aspecte tehnice și de administrare a sistemelor;
- Instruirea și consultarea personalului operatorului;

- Reprezentarea operatorilor mici la nivel național.

Prin definiție, SOMAS presupune asistență operatorilor și nu aspecte de investiții în infrastructură. La finalul anului 2017 au fost înregistrate peste 100 solicitări în adresa SOMAS.

În cadrul Programului Național de Creștere a Capacităților Operatorilor din domeniul alimentare cu apă și canalizare, pe parcursul anului 2017 a continuat Instruirea personalului din cadrul întreprinderilor de alimentare cu apă și de canalizare membre ale Asociației Moldova Apă-Canal (AMAC), în cadrul modulelor de instruire organizate de către AMAC, în colaborare cu Institutul de Formare Continuă în domeniul Alimentării cu Apă și Canalizării (IFCAAC), cu suportul financiar al Proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale (MSPL), implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei.

Instruirile au fost organizate pe următoarele module:

- Procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licențe din sectorul apă și canalizare;
- Problemele actuale de contabilitate și impozitare a mijloacelor de transport și mecanismelor. Modificările fiscale în Republica Moldova pentru anul 2017;
- Rolul operatorilor de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în procesul de atragere a investițiilor, proiectare, construcție și dare în exploatare a obiectelor de alimentare cu apă și de canalizare.

O platformă de comunicare, susținută de proiectul ApaSan, este Comunitatea practicienilor din sectorul apă și sanitație din Republica Moldova. Pe parcursul anului 2017 au fost organizate 4 ședințe ale comunității cu diverse tematici actuale din sector.

Pentru realizarea obiectivului specific de extindere a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și sanitație și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii în anul 2017 au fost elaborate 2 Studii de fezabilitate (SF) cu suportul Băncii de dezvoltare a Germaniei KfW: SF pentru extinderea apeductului Chișinău-Strășeni-Călărași și SF „Aprovizionarea cu apă și canalizare în r. Cahul”.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 203 din 29 martie 2017 a fost aprobat Documentul Unic de program pentru anii 2017-2020, în care la domeniul de intervenție: aprovizionare cu apă și sanitație sunt incluse 19 proiecte.

Rezultate remarcabile întru dezvoltarea sectorului au fost înregistrate în cadrul proiectului MSPL, susținut de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Pe 4 mai a fost obținută extinderea finanțării din partea Ambasadei României până în iunie 2018 pentru conectarea gospodăriilor individuale la rețeaua de canalizare din satul Roșu. Pe 15 iunie 2017 a avut loc inaugurarea oficială a stației reabilite de tratare a apei potabile din or. Cahul și a rețelei de canalizare nou construite în s. Roșu. Investițiile au fost transferate în proprietatea APL-urilor respective și în gestiunea operatorului regional nou creat S.A. Apă Canal Cahul.

În perioada de raportare au fost contractați experți internaționali care au oferit

recomandări cu privire la aplicarea standardelor naționale în elaborarea proiectelor tehnice în domeniul alimentare cu apă și canalizare în raport cu cele internaționale. S-a subliniat faptul, că unele prevederi ale standardelor naționale în domeniul vor afecta eficiența și costurile operaționale ale sistemelor pe viitor, și este necesar de revizuit sistemul de standarde corespunzătoare.

În cadrul proiectului regional „Construcția stației raionale de epurare și dezvoltare a sistemului public de canalizare și epurare a apelor uzate la nivel intercomunitar din or. Telenești”, implementat cu suportul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) a fost dată în exploatare stația de epurare. În cadrul proiectului au fost construite circa 18 km de rețea de canalizare în s. Inești și or. Telenești, stația de epurare cu capacitatea de 700 m³/zi, 3 stații de pompare. După executarea acestor lucrări 4000 de persoane beneficiază de acces îmbunătățit la acest serviciu. De asemenea, au fost organizate instruirii pentru personalul „Apă Canal – Telenești” pentru a putea deservi stația de epurare nou construită. Proiectul este implementat de către Agenția de dezvoltare regională (ADR) Centru.

În luna noiembrie 2017 a fost marcată finalizarea proiectului: „Activități de asigurare a durabilității pentru ecosistemele prietenoase în Zona Ramsar „Nistru de Jos” finanțat de ADA și implementat de Societatea Ecologică „Biotica”. Conform raportului final al proiectului, rezultatul 1- *Implementarea unor măsuri prioritare de îmbunătățire a sistemelor de aprovizionare cu apă în satele Popeasca și Talmaza, asigurând accesul egal la apă al femeilor și bărbaților* – a fost realizat integral. Activitățile realizate: elaborarea studiului privind măsurile prioritare de îmbunătățire a sistemelor de aprovizionare cu apă pentru s. Popeasca și s. Talmaza, raionul Ștefan-Vodă, instalarea rezervoarelor de apă în s. Popeasca, lucrări de instalare a contoarelor în s. Talmaza, lucrări de amenajare a teritoriului în jurul rezervoarelor de apă în s. Popeasca.

Pe parcursul anului 2017 Curtea de Conturi a efectuat un audit de performanță cu tematica „Gestiunea economico-financiară și administrarea patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă a populației”, aprobat prin Hotărârea Curții de Conturi nr.43 din 22 septembrie 2017. Probele de audit au fost acumulate prin evaluarea activității managementului corporativ și financiar la 15 întreprinderi care prestează servicii în domeniul de aprovizionare cu apă și de canalizare, precum și prin chestionarea APL de nivelul I și de nivelul II. Examinând rezultatele, auditul public extern a făcut unele recomandări asupra unor posibile soluții de remediere și de redresare a situațiilor existente în domeniul auditat, principala soluție fiind revizuirea cadrului legal-normativ în sensul racordării situațiilor la principiile de protecție a consumatorilor și de eficientizare a activității întreprinderilor prestatoare de servicii.

Pentru extinderea cooperării internaționale în domeniul alimentării cu apă și sanitație, pe parcursul perioadei de raportare, au avut loc mai multe întrevederi cu

instituțiile internaționale, printre care:

- Reprezentanții Băncii Mondiale în vederea realizării Planului național de acțiuni în domeniul apă și sanitație (PAAS).
- Banca KfW privind suportul financiar pentru construcția stației de epurare Soroca.
- GIZ referitor la proiectul „Gestionarea Resurselor de Apă pe Nistru”, privind Studiul de fezabilitate elaborat pentru construcția apeductelor de apă și apă uzată din regiunea Criuleni-Dubăsari.
- BERD cu privire la procesul de implementare a proiectelor în domeniul mediului, finanțate în Republica Moldova.
- Compania SlovakAid/Ambasada Slovaciei privind dezvoltarea proiectelor în domeniul apelor etc

Cu referire la Planul de acțiuni al SAAS

Obiectivul specific 1) Descentralizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și sanitație

Pct. 1.8 Coordonarea activităților ce țin de elaborarea planurilor de alimentare cu apă și sanitație în raioane.

Cu suportul proiectului ApaSan a fost elaborată Fișa de proiect pentru elaborarea Plan de alimentare cu apă și sanitație (PAAS) pentru întreg teritoriul Republicii Moldova, Obiectivul general al acestui PAAS este de a îmbunătăți coordonarea investițiilor prin furnizarea unui instrument transparent și eficient pentru planificarea și prioritizarea investițiilor. Conceptul a fost prezentat în cadrul Consiliului Sectorial de coordonare a asistenței externe „Mediu, alimentare cu apă și sanitație”, altor consilii și donatorilor pentru susținere în procedura de elaborare a PAAS pentru Republica Moldova.

La fel, cu suportul ApaSan în co-finanțare cu Fondul Ecologic Național (FEN) este în proces de elaborare Planul General de Alimentare cu Apă și Sanitație pentru raionul Ialoveni.

Obiectivul specific 2) Extinderea sistemelor centralizate de alimentare cu apă și sanitație și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii.

Pct. 2.2 Elaborarea documentației tehnice a proiectului de parteneriat public-privat pentru regiunile Nord și Centru.

Pentru implementarea proiectului Apă Nord Moldova au fost realizate acțiunile:

- Adoptată și publicată Legea nr. 299 din 22 decembrie 2016 pentru ratificarea Acordului de Grant dintre RM și BERD privind implementarea proiectului „Apă Nord Moldova” (MO nr. 9-18 din 13 ianuarie 2017).
- Elaborate și promovate 2 proiecte de hotărâri de Guvern: cu privire la aprobarea participării Agenției „Apele Moldovei” la fondarea întreprinderii de interes național S.A „Aqua Nord” și aprobarea Foii de parcurs pentru implementarea Proiectului „Apă Nord Moldova”.

- Organizate întrevederi, ședințe cu reprezentanții BDO-CES în teritoriu, cu APL. S-a participat la ședințe cu reprezentanții UE, BERD, BEI, Secretarul adjunct al Guvernului, cu privire la problemele apărute în procesul implementării proiectului „Apă Nord Moldova”.

Cu toate acestea, proiectul „Apă Nord Moldova” a fost stopat din cauza neîndeplinirii condițiilor stipulate în Acordul de finanțare.

Pct. 2.3 *Elaborarea studiului de fezabilitate pentru extinderea apeductului Chișinău-Strășeni-Călărași.*

În luna mai 2017 a fost prezentat Studiul de Fezabilitate pentru extinderea apeductului Chișinău-Strășeni-Călărași, susținut de Banca de dezvoltare a Germaniei KfW, în cadrul ședinței Comitetului de Supraveghere al proiectului. Proiectul a fost aprobat de principiu de membrii Comitetului, însă ulterior, reprezentanții KfW au solicitat efectuarea unor lucrări suplimentare, pentru care s-au propus amendamente la contractul de consultanță.

Realizări în cadrul altor proiecte, destinate creșterii gradului de acces al populației la servicii de alimentare cu apă.

În luna august a fost lansat proiectul „Apă pentru viață în Regiunea de Nord: raioanele Florești și Soroca”, implementat de ADR Nord, cu contribuția proiectului ApaSan. În urma realizării integrale a proiectului, care va dura 36 de luni, va fi asigurat accesul la apă și sanitație în 10 localități rurale din raioanele Florești și Soroca. Este vorba de satele Băhrinești, Cuhureștii de Sus, Cuhureștii de Jos, Târgul Vertiujeni, Vertiujeni, Zăluceni, Țipordei, Nicolaevca, Unchitești și Făgădău. În cadrul proiectului vor fi construite 106,5 km de rețele de distribuție a apei, 13,9 km de aducție, 5 rezervoare și turnuri de apă, 4 stații de captare / pompare.

A fost finalizat proiectul alimentarea cu apă a satului Alexandru Ioan Cuza, operarea sistemului va fi realizat de Apă –Canal Cahul.

În satul Copceac, raionul Ceadâr-Lunga a avut loc darea în exploatare a stației de epurare și a rețelelor noi de canalizare, cu suportul donatorilor străini.

De către Agențiile de Dezvoltare Regionale (ADR) pe parcursul anul 2017 au fost implementate proiecte pe domeniul de alimentare cu apă și de sanitație, după cum urmează:

ADR Nord – „Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală (raionul Fălești)”; „Apeduct Bălți-Sîngerei, etapa III și stația de tratare a apei”; „Asigurarea orașului Fălești cu apă din râul Prut, II”; „Crearea condițiilor de aprovizionare cu apă potabilă a 15 sate din raionul Soroca”.

ADR Sud – „Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni”; „Construcția sistemului de canalizare în satul Roșu, raionul Cahul”; „Reabilitarea stației de tratare a apei din

orașul Cahul”; „Construcția apeductului magistral Leova-Iargara”; „Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco – Pelinei – Găvănoasa – Vulcănești-Alexandru Ioan Cuza și rețele interioare ale satelor Lebedenco, Hutulu, Ursoaia, Pelinei, Sătuc, Găvănoasa, Vladimirovca și Nicolaevca”.

ADR Centru – „Apeduct magistral pentru localitatea Bardar, Ruseștii Noi (etapa II) și rețele de canalizare pentru or. Ialoveni”; „Îmbunătățirea calității vieții populației rurale prin construcția sistemelor de apă potabilă și de canalizare, regionalizarea serviciilor comunale în satele din lunca r. Lăpușnița, raionul Hîncești”; „Construcția stației raionale de epurare și dezvoltarea sistemului public de canalizare și epurare a apelor uzate la nivel intercomunitar, raionul Nisporeni”.

Pe parcursul anului 2017 din Fondul Ecologic Național au fost aprobate spre finanțare 9 cereri pe domeniul alimentare cu apă și sanitație, dintre acestea 6 proiecte noi.

Pe partea de sanitație, proiectul ApaSan a realizat 2 proiecte: stație de epurare s.Trușeni, mun.Chișinău și 2 blocuri sanitare la tabăra de vară mun.Cahul.

Obiectivul specific 3) Promovarea principiilor economiilor de piață și atragerea capitalului privat

Pct. 3.2. Monitorizarea continuă a indicilor de performanță privind sistemele de aprovizionare cu apă și canalizare și a calității serviciilor prestate.

În conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la indicatorii de calitate a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE), operatorii ce prestează servicii de alimentare cu apă și de canalizare urmează să prezinte primul raport despre implementarea indicatorilor stabiliți pentru anul 2017 pînă la data de 1 martie 2018.

Pct. 3.3. Elaborarea legislației secundare la Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

Prin Hotărârea ANRE nr. 24/2017 din 26 ianuarie 2017 a fost aprobat Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoeenergetic, gaze naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, publicat în Monitorul Oficial nr.119-126/760 din 14 aprilie 2017.

Pct. 3.4. Asigurarea controlului riguros asupra tarifelor și calității serviciilor furnizate.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, ANRE a eliberat licențe pentru 40 operatori ce prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.

Cererile de examinare a cheltuielilor de bază și dosarele au fost depuse de către 22 operatori. Din acestea, pentru 6 operatori (S.A. „Apă-Canal Chișinău”, Î.M. „Apă-Canal Ungheni”, Î.M. „Apă-Canal Cahul”, S.A. „Servicii Comunale Florești”, Î.M. „Direcția de Producție a Gospodăriei Comunale și de Locuințe” din or. Fălești, Î.M. „Servicii Comunale Glodeni) cheltuielile de bază au fost deja aprobate prin Hotărârile ale ANRE. De asemenea, au fost examinate și avizate cheltuielile de bază pentru Î.M. „Apă-Canal Telenești”.

Totodată, pentru 3 operatori, S.A. „Apă-Canal Chișinău”, Î.M. „Apă-Canal Ungheni” și Î.M. „Apă-Canal Cahul” au fost deja aprobate tarifele pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, (Hotărârile ANRE nr. 203/2017, nr.202/2017 din 19.05.2017 și nr.374/2017 din 28.09.2017), iar pentru Î.M. „Apă-Canal Telenești” au fost avizate tarifele pentru prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare (hotărârea ANRE nr.139/2017 din 27.03.2017), care ulterior au fost aprobate prin Decizia Consiliului Orășenesc Telenești nr.4/1 din 19 aprilie 2017.

În proces de examinare la etapa actuală se află dosarele a 8 operatori: Î.S.I. „Acva-Nord” S.A.; „Apă-Canal Leova”, Î.M. „Apă-Canal Căușeni”, Î.M. „Servicii Comunale Locative Rezina”, Î.M. „Apă-Canal Ștefan Vodă”, Î.M. „Apă-Termo Ceadâr-Lunga”, S.A. „Operator regional Apă-Canal Hîncești”, Î.M. „Apă-Canal Sîngerei”.

Pe parcursul anului 2017 de către Centrul Național de Sănătate Publică au fost examinate 47 proiecte de construcție pentru sisteme de aprovizionare cu apă a localităților și 45 proiecte de construcție a sistemelor de canalizare. Au fost eliberate 2 avize sanitare pentru stațiile de tratare a apei și 18 avize sanitare pentru stațiile de epurare a apei.

Monitorizarea calității apei potabile din surse subterane se efectuează trimestrial, cu prelevarea probelor de apă și cercetarea la parametrii sanitaro-chimici și microbiologici, conform Normelor sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.934 din 15 august 2007.

Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice (SSSSP) monitorizează calitatea apei potabile prin intermediul celor 10 laboratoare regionale și un laborator al Centrului Național de Sănătate Publică acreditate în domeniu.

De către SSSSP, pe perioada anului 2017 au fost prelevate din sursele subterane centralizate de alimentare cu apă 1397 probe de apă și investigate la parametrii sanitaro-chimici, fiind înregistrată o pondere a neconformității de 73,4% și 1284 probe de apă la parametrii microbiologici cu o pondere a neconformității de 14,7 %.

De asemenea, din prizele de apă de suprafață au fost prelevate 344 probe de apă la parametrii sanitaro-chimici cu ponderea neconformității de 25% și 125 probe la apă la parametrii microbiologici cu ponderea neconformității de 20%.

De către specialiștii SSSSP au fost aplicate 23 sancțiuni pentru nerespectarea Normelor sanitare, inclusiv 2 amenzi, 21 hotărâri de suspendare a exploatării

obiectivelor, au fost emise 292 prescripții sanitare în adresa Autorităților Publice Locale și operatorilor sistemelor de alimentare cu apă potabilă și de canalizare.

Probleme evidențiate în procesul de implementare:

- Tergiversarea implementării proiectelor investiționale și de asistență tehnică, din cauza necoordonării la timp a acțiunilor factorilor de decizie implicați;
- Stoparea proiectului „Apă Nord Moldova”, din cauza nerealizării la timp a condițiilor stipulate în Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Realizarea condițiilor referitor la crearea operatorului regional și stingerea datoriilor istorice nu a fost posibilă reieșind din situația financiară a Republicii Moldova, cât și modul de formare a acestor datorii nu a permis achitarea lor de la bugetul de stat. Astfel, urmare a consultărilor cu oficiul Primului-ministru s-a decis necesitatea stopării, în condițiile actuale, a proiectului.
- Surse financiare insuficiente, care să asigure realizarea la timp a acțiunilor din Planul de acțiuni al SAAS;
- Acțiuni necoordonate între principalii actori din sector, inclusiv între partenerii de dezvoltare;
- Necesitatea revizuirii standardelor naționale la elaborarea proiectelor tehnice, pentru a evita afectarea eficienței și costurilor operaționale ale sistemelor.
- Dificultăți întâmpinate la identificarea surselor pentru elaborarea Planului de alimentare cu apă și sanitație pentru întreg teritoriul țării, care reprezintă un document de planificare a investițiilor pentru dezvoltarea pe termen lung a infrastructurii și va urmări să identifice opțiuni tehnice și economice pentru alimentarea cu apă și sanitație în fiecare localitate, astfel încât să determine soluția optimă pentru furnizarea serviciilor în conformitate cu standardele internaționale.

Ministru

134

Liviu VOLCONOVICI